

СОФИЯ

→ **Андрей Молодкин и Сантяго Сиера / Изток/Запад / съвместна изложба / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ 1 / 26 ноември - 16 февруари.** В настоящата изложба Андрей Молодкин и Сантяго Сиера са обединени от активната си политическа позиция и острите въпроси, които задават към днешната демокрация. И двамата художници са широко известни със сериозни провокации срещу общественото и политическо статукво днес, чрез творби, понякога носещи рискове за самите автори. <https://tinyurl.com/2rksb9td>

→ **Любен Димитров (1904 - 2000) / ретроспективна изложба / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари“ 1 / 12 декември - 15 май.** Любен Димитров е не само забележително с богатото си творчество име в декоративно-монументалната българска скулптура през XX век, но и своеобразна школа за синтеза между нея и архитектурата. Изложбата включва седем кавалетни произведения, собственост на Националната галерия, Софийската градска художествена галерия, Художествената галерия в Казанлък и наследниците на художника. Част от монументалните му скулптури ще бъдат представени под формата на фотографии. <https://tinyurl.com/3hjmp43b>

→ **Калин Серапионов / Пред очите ни / самостоятелна изложба / куратор Ярослава Бубнова / Национална галерия, Двореца, пл. „Княз Александър I“ 1 / 16 октомври - 12 януари.** Настоящата изложбата носи ретроспективен характер и представя някои от емблематичните творби на Калин Серапионов, чието творчество е плътно свързано с разгръщането на потенциала и развитието на огромните възможности на видео в контекста на изкуството. Художникът се съсредоточава върху способността на медията да задържа внимание, да формира образ и да произвежда съспенс без нарративни похвати и литературност на сюжета. В творбите си художникът изследва различни модели на

общуване и човешки отношения, на общности, характери, поведение и взаимовръзки.

<https://tinyurl.com/ysb9s5ty>

↪ **Войни / групова изложба / куратори Ярослава Бубнова и Николай Уцавалийски / Национална галерия, Двореца, пл. „Княз Александър I“ 1 / 2 януари - 16 март.** За тази изложба Националната галерия е подбрала онези произведенията от колекцията си, в които се говори за страданията, изживявани от всички – и от войните, директни участници, и от „страничните жертви“. В този визуален разказ не намират място сцените на триумф, героизацията и възхвалата на доблестта. Няма ги и характеристиките на „справедливата война“ или колективната воля за победа. „Ужасите на войната“ – великият и справедлив цикъл на Франсиско Гоя, създаден преди повече от 200 години, е незримият ориентир на изложбената селекция. <https://tinyurl.com/yrry7bdh>

↪ **Европа в България. Отражения на европейски художествени направления в българското изкуство от Освобождението до средата на XX век / ретроспективна изложба / куратор Любен Домозетски / Софийска градска художествена галерия, ул. „Гурко“ 1 / 17 октомври - 16 февруари.** Настоящата изложба проследява отраженията на европейските художествени течения върху българското следосвобожденско изкуство. Диалогът между България и Европа в разглеждания период е изключително динамичен, многостранен, непрекъснат. Разкрива се сложна и силно преплетена мрежа от връзки между личности, събития, художествени центрове, тенденции, произведения, явления. Безспорен факт е стремежът за приобщаване на българските художници към европейското изкуство, с ясното съзнание и самочувствие, че България е част от Европа, че европейският път е пътят на младото българско изкуство. <https://fb.me/e/5v4tycCxK>

↪ **Текла Алексиева / Енциклопедия на необозримото / ретроспективна изложба / куратори Даниела Радева и Любен Домозетски / Софийска градска художествена галерия, ул. „Гурко“ 1 / 3 декември - 2 февруари.** Амбицията на изложбата е да възпроизведе картография на множеството разклонения в творчеството на Текла Алексиева, обединени от отчетливо разпознаваем почерк и визуален език. Текла Алексиева е сред малкото художници с опит в много голям диапазон визуални изкуства и съответните техники, материали и изразни средства. Творческата ѝ биография включва живопис, стенопис, илюстрация и оформление на книги, печатна графика, анимация, стъклопис, гоблен. Може би най-интересният въпрос при изследването на Текла Алексиева е как влиянието и авторитета на нейните образи се отразява върху чувствителността на различни поколения – предимно сред младите през 80-те г. на XX век, но и сред младото поколение днес. <https://tinyurl.com/5n8mtz97>

↪ **Мария Столарова / Отстоявана естетика / ретроспективна изложба / Галерия „Дечко Узунов“, бул. „Драган Цанков“ 24 / 28 ноември 2024 – 16 февруари.** През 2025 г. се навършват 100 години от рождението на Мария Столарова (1925 – 2016) – една от ученичките на Дечко Узунов. По този повод Софийска градска художествена галерия и галерия „Дечко Узунов“ представят експозиция с живописни платна, обхващащи както ранни нейни творби, така и емблематични произведения от по-късни периоди. Мария Столарова е от поколението автори, които стъпват на художествената сцена през 60-те години на XX век. Това е десетилетие, характеризиращо се с подем в българското изкуство, свързано с редица социокултурни фактори, отразили се върху утвърждаването на нови теми, жанрове и похвати. <https://fb.me/e/boAJsYTAG>

↪ **Николай Шмиргела / Голото тяло – изследване на формата / ретроспективна изложба / Галерия Васка Емануилова, бул. „Янко Сакъзов“ 15 / 19 ноември - 11 февруари.** Изложбата проследява пластичните търсения на автора в края на 60-те и нач. на 70-те години на XX век. Къпещи се, тоалет, размисъл и свян - голите скулптурни тела в различни състояния непосредствено кореспондират с неговите рисунки от този период. В експозицията се включват и няколко по-ранни произведения, които дават по-пълна представа за творчеството на художника, учил декоративни изкуства и скулптура в

Художествената академия през 30-те години на XX век. В основата на изложбата е дарението от скулптури и рисунки, направено от наследниците и семейството на Николай Владов - Шмиргела.

<https://fb.me/e/CJgee7B2p>

▸ **Пред екрана / групов изложба / куратори Горанчо Гьоргиевски, Сузана Николова и Иво Пецов / Културно-информационен център на Република Северна Македония, СБХ, ул. "Шипка" 6 / 17 декември - 9 януари.**

"Тазгодишното издание на проекта „Свързване“ на македонския КИЦ в София представя изложбата „Пред екрана“, чрез която поставяме художественото творчество и гравивния човешки импулс над разединението, поляризацията и войнствеността в света. Началният замисъл на изложбата беше да постави на фокус информационните техники и технологии, както и начина на тяхното използване. При избора на творби трябваше да се размишлява за съвременната техника, чрез която получаваме информация, която най-често е в редактиран, инстантен вид." - Иво Пецов, куратор

<https://tinyurl.com/c7738hdt>

▸ **Юлиан Станкулов / Мечтите са нещо лично. Verso / самостоятелна изложба / СБХ, ул. "Шипка" 6 / 20 декември - 15 януари.**

Втората изложба от серията „Мечтите са нещо лично“ с подзаглавие Verso е вдъхновена от едноименния научнофантастичен разказ на Айзък Азимов. Действието се развива в неопределено бъдеще, в което хората нямат мечти и от необходимост ги купуват от големи компании. В една от тях работи професионален мечтател, който взема решение да се откаже да мечтае, „да бъде нормален човек и да живее в реалния свят“. Но мечтателят „докато е жив, ще мисли, а докато мисли, не може да не мечтае“... <https://tinyurl.com/ph3phz93>

▸ **Калоян Иванов / Триадица / самостоятелна изложба / куратор Диана Драганова – Щир / Галерия Credo Vopit, ул. „Славянска“ 2 / 12 декември - 12 януари.**

Изложбата представя 30 произведения, които разкриват възприятието за света, на автора, посредством силата и красотата в контраста на два цвята - черно и бяло. Калоян Иванов изследва символите и разработва оригинална интерпретативна визия, която ни отвежда към много разнопосочни етимологични смисли. Триадица е едно от имената на град София, което е съществувало паралелно с Улпия Сердика. Не случайно авторът се спира на него, вдъхновен от идеята да развие и доведе до абстрактни кодирани форми своята визуална интерпретация, използвайки изцяло изразните средства на живописата. <https://tinyurl.com/2b843jry>

▸ **Тодор Рабаджийски / Raw Perspectives / самостоятелна изложба / Галерия +359, ул. „Галичица“ 13А / 28 ноември - 28 февруари.**

Изложбата поставя въпроса за същността на изкуството в епоха, в която границата между творчество и консумация е размита. Изкуството огледало ли е, което отразява нашите страхове и копнежи? Или е бягство – сладкиш, който да ни разсейва от тежестта на съществуването? Произведенията на художника ни приканват да се борим с тези въпроси чрез материали, които блещат и ръждясват, будят доверие и подозрение, и ни предизвикват да видим поезията в противоречията. <https://fb.me/e/8KOZThwvn>

▸ **Забранено изкуство / документална изложба / куратор Ралица Герасимова / Галерия**

Топлоцентрала - Куб, ул. „Емил Берсински“ 5 / 19 декември - 26 януари. „Забранено изкуство“ е разказ за три премахнати творби – разрушени, замазани или свалени от изложбените зали. Разпръснати във времето, тези три истории говорят за комунизъм, национализъм и политиките на религиозното изкуство. Казусите на забрана будят юридически, социални, политически и етични въпроси. Но мотивът, който се откроява, е, че вчера, днес, а може би и утре, цензурата винаги е сцена на отстояване на основни демократичните принципи." - Ралица Герасимова <https://tinyurl.com/5ywr4khx>

▸ **Мартина Вачева / Олимпиада по местни и световни дисциплини / самостоятелна изложба / Галерия Октопод, в подлеза между Президентството и Министерски съвет / 5 декември - 11 януари.**

"Керамичните съдове от античността ни разказват за перипетиите на герои и техните трофеи и победи, за страховити зверове, за славни царе. Какво би било ако овековечим нашите времена върху

керамични амфори и вази? Какви биха били нашите епични битки? Мартина е чувствителна към културните традиции и критичен наблюдател на днешните масови тенденции. В тази нова епоха, която изобразява по стените на своите керамики тя не може да остане безразлична към днешните реалности, които оставят дълбоко нерационално усещане за тревожност.” - Вера Млечевска, куратор

<https://tinyurl.com/2m5hf6y3>

↪ **Зимен шоурум 2024-2025 / групова изложба / Sarieva Gallery @ DOT Sofia, ул. „Братя Миладинови“ 46, Женски пазар / 9 декември - 1 март.** Изложбата събира трима съвременни български художници с международна кариера — Деница Тодорова, Димитър Генчев и Стефан Николаев, чиито творби изследват теми като трансформация, материалност и динамичното взаимодействие между светлина и текстура. Шоурумът представя селекция от произведения, включващи голямоформатни платна, изящни рисунки и скулптури. <https://tinyurl.com/5eft9y25>

↪ **Спас Йорданов / Дракони и дракотаври / самостоятелна изложба / Галерия Аросита, ул. „Врабча“ 12Б / 14 - 30 януари.** Изложбата представя две концептуални линии. Едната е вдъхновена от митичните истории за дракони. Другата от историята за кентавъра, през призмата на дракона. Драконите са авторски пластични интерпретации на основните им митични визуализации; Дракотаврите, се състоят от горна и долна част и могат взаимно да разменят частите си, с което умножават своята хибридность.” С тази изложба, Спас Йорданов, финализира своето 5 годишно обучение в специалностите по керамика на бакалавърско и магистърско ниво и общо 7 години обучение в Нов български университет.

<https://tinyurl.com/4ns7t9kp>

↪ **Александър Лазарков / Терариум / самостоятелна изложба / куратор Марина Славова / Галерия Little Bird Place, ул. „11-ти август“ 7 / 10 - 26 януари.** В изложбата "Терариум" Александър Лазарков представя един завладяващ визуален разказ за хрупкия баланс между човека и природата, в контекста на климатичните кризи, които необратимо трансформират биологичния свят. Проектът продължава да следва и развива визуалния и концептуален език на художника, в който съвременните технологии и органичните форми се преплитат, за да изразят тревожни, но и поетични послания.” - Марина Славова

<https://tinyurl.com/cx9wbebf>

↪ **Страхил Пенев / Бутам калта / самостоятелна изложба / куратор Аарон Рот / Галерия Пунта, бул. “Стефан Стамболов” 37 / 19 декември - 26 януари.** Бутането на кал е в най-буквалния смисъл на думата това, което е живописиста. Маслената боя са малко или много минерали, разтворени в масло - кал. Живописиста, въпреки цялата си тайнственост и предполагаем престиж в западния канон на изкуството, в крайна сметка е просто преместване на кал със свински косъм. Картините на Пенев, характеризиращи се със строга цветова палитра и двусмислени, почти криптирани образи, преследват въпроса в сърцето на съвременната живопис- “Какво точно трябва да бъде предмет на съвременната живопис?”.

<https://fb.me/e/4rQC3lJKv>

↪ **Гаро Кешишян / Строителни войски / самостоятелна изложба / куратор Надежда Павлова / Галерия Синтезис, бул „Васил Левски“ 55 / 5 декември – 15 февруари.** Изложбата е създадена в сътрудничество с автора специално за пространството на галерия Синтезис и е едно от най-значимите дългосрочни, документални изследвания в българската фотография. Тя включва 92 фотографии, заснети в периода 1983–1995 г., и повдига темата за рядко коментирана държавна практика от близкото минало – трудовата повинност в България. Със снимките си Гаро Кешишян създава образно пространство за емпатия и лична връзка с трудоваците, разкривайки човешката страна на тяхното ежедневие.

<https://tinyurl.com/3vc4h8ce>

↪ **Double that - 5 артистични двойки в българското изкуство / групова изложба / куратори Ивайло Христов и Йорданка Христова / HOSTGALLERY, бул. “Акад. Иван Гешов” 102 / 5 декември - 30 януари.** Ключ към разглеждане на тази необичайна двойна изложба е названието на непоказвана до

момента творба на арт дуото НИНАВАЛЕ, които отварят вратата към изненадваща арт разходка и потапяне в неочаквани художествени истории на 5 артистични двойки. Най-важно условие за участието на артистите в двумесечната изложба, в прехода между две години, е тяхното творческо послание и усещане към предстоящата 2025-та година. Участват: Албена Баева и Рене Беекман, Марта Джурина и Ник Кокоза, Нинавале – Нина Ковачева и Валентин Стефанов, Росица Гецова и Сашо Стоицов, Светлана Мирчева и Стоян Йоргов – Теката. <https://fb.me/e/8VhIKkrGY>

АРТ СРЕЩИ СОФИЯ

↪ **Защо говорим за съвременна цензура? / кураторски тур в изложбата „Забранено изкуство” с Ралица Герасимова / Галерия Топлоцентра - Куб, ул. „Емил Берсински“ 5 / 11 януари, 14.00 ч.**

„Забранено изкуство” е разказ за три премахнати творби – разрушени, замазани или свалени от изложбените зали. Трите представени казуса са: унищожената изложба „Терен и конструкции” на Веселин Димов (1982, Варна); конфликтната творба „Анонимният Л (анонимен национален герой)” на Нено Белчев (2023, Карлово) и набързо закритата съвременна иконопис на Николай Панайотов (2014, Севлиево).

<https://tinyurl.com/yabmnhdz>

ПЛОВДИВ

↪ **Музика за очите / групова изложба / Sarieva/Gallery, ул. „Отец Паусий“ 40 / 13 декември - 1 март.**

„Музика за очите” представя творби, вдъхновени от песни, музиканти или обекти, свързани със звука, без нито едно от тях да бъде аудио-визуално произведение. Изложбата разширява визуалното преживяване, стимулирайки лични интерпретации и изследва как се формират нашите асоциации. Тя включва предимно непоказвани досега произведения на авторите от 90-те години до днес. Разнообразни по своя характер, тези творби са ключ към стереотипи или поведения. С участието на Лъчезар Бояджиев, Цветомира Борисова, София Грънчарова, Правдолуб Иванов и Стефан Николаев. <https://tinyurl.com/45nyhrwr>

↪ **Acqua alta. История на българските национални участия във Венецианското биенале 1910 – 2024 / ретроспективна изложба / куратори Светлана Кулумджиева и Пламен Петров / Галерия Капана, ул. “Райко Даскалов” 29 / 13 декември - 20 февруари.** Изложбата представя произведения, архиви и документален материал от всички единадесет участия, с които България се е явила в най-стария и най-престижен международен форум на изкуството в света от неговото основаване в края на 19 век досега. В експозицията са включени близо 60 произведения от различни публични и частни колекции. Сред експонатите са едни от най-иконичните творби на класиците на българското изкуство, както и представителни работи най-известни съвременни български художници. <https://tinyurl.com/44cd2e9x>

↪ **Бояна Попова / Живописни рисунки / самостоятелна изложба / Градска художествена галерия - Пловдив, Зала за временни експозиции, ул. “Княз Александър I” 15 / 8 - 28 януари.** Експозицията съдържа цветни рисунки голям формат на хартия, създавани от авторката през последните години, когато нейните търсения и внимание са насочени предимно към цветната живописна рисунка. Своята техника тя определя като „акт на мигновена първичност, изострена интуиция и неподправена искреност. Тези интуитивни рисунки понякога участват в едно ново, отделно художествено произведение, което се случва около тях и разширява посланията им, без да променя първоначалния им вид“. <https://tinyurl.com/4pxew772>

ВАРНА

↗ **Деница Янева / ретроспективна юбилейна изложба / Градска художествена галерия Варна, ул. „Любен Каравелов“ 1 / 9 - 28 януари.** Експозицията отбелязва юбилея на авторката, представяйки 55 творби рисунка, графика и живопис от последните 25 години. Тя е предпочела да покаже не толкова хронологията, колкото тенденциите, посоките, в които се е развивала през годините. Най-широко е представено нейното изкуство от 2012 г. насам. Селектираните произведения проследяват характерните проблеми и теми, които са вълнували авторката и които тя е изследвала и интерпретирала.

<https://tinyurl.com/yc2kkev>

КАЗАНЛЪК

↗ **Глад / групов изложба / Художествена галерия - Казанлък, ул. „Св. св. Кирил и Методий“ 9 и множество други локации / / 19 октомври - 31 март.** Изложбата „Глад“ ни повежда през един дълъг разказ, в който 23-ма съвременни артисти, заедно с изкуствоведи и музейни специалисти ни изправят пред своите размишления върху темата, разкривайки ни неочаквани, понякога тъжни, понякога усмихващи, друг път плашещи нейни ракурси. „...Твърде лесно човек би могъл да замени думата *глад* с думата *терор* или с думата *робство*, или *безправие*, или *диктатура*“ - Георги Марков.

<https://www.artgallerykazanlak.com/exhibitions/glad/>

↗ **Левент Море / Да се оцветим / самостоятелна изложба / Художествена галерия - Казанлък, ул. „Св. св. Кирил и Методий“ 9 / 26 октомври - 23 март.** Левент Море е от онези художници, чието изкуство трудно може да се въведе в рамки – не само в преносен, но и в буквален смисъл. Това е, както го определя изкуствоведката Аксиния Джурова „Диво усещане за цвят. Свят на наслоени усещания, примамливи светове от природния кръговрат до апокалиптични прозрения, обсебваща паралелност – експресивна, доближаваща се до фовистичния екстаз“. Но живописиста на Левент Море винаги е и още нещо. <https://tinyurl.com/2h8r2xyd>

[Абонирайте](#) се за **artnewscafe** бюлетин

Издава: Фондация „Отворени Изкуства“

↗ селекция на новините : Десислава Милева

↗ лого: Недко Солаков

↗ корица: Цветомира Борисова, *Joe Cocker's Summer In The City*, 2024, в изложбата “Музика за очите”, Sarieva/Gallery, ул. „Отец Паисий“ 40, Пловдив, 13 декември - 1 март.